

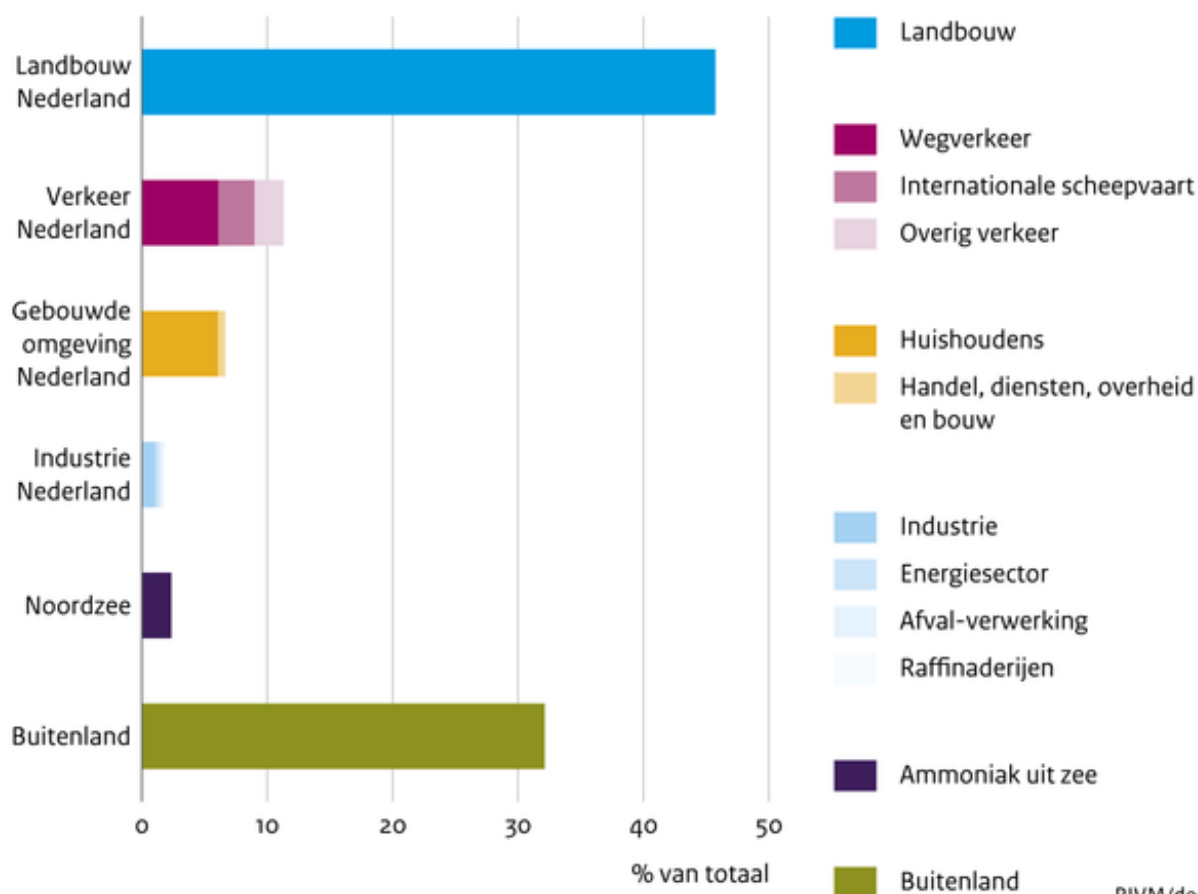
Herkomst stikstofdepositie, 2018

Indicator | 15 november 2019

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Alle Nederlandse bronnen samen dragen voor 68% aan de stikstofdepositie bij. In Nederland levert de agrarische sector met 46% verreweg de grootste bijdrage aan de stikstofdepositie.

Herkomst stikstofdepositie, 2018

Bron: RIVM 2019

RIVM/dec19
www.clo.nl/nl050712

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xlsx\)](#) [3]
- [Download data \(ods\)](#) [4]

Nederlandse landbouw levert de grootste bijdrage aan de stikstofdepositie

De bijdrage van alle Nederlandse bronnen samen aan de stikstofdepositie is 68%. Daarnaast komt 32% van de stikstofdepositie uit emissiebronnen van het buitenland (import). Volgens EMEP (2019) is bijna 60% daarvan ammoniak.

De stikstofdepositie in Nederland is met 46% voor het grootste deel afkomstig van de Nederlandse landbouw. Andere binnenlandse bijdragen zijn wegverkeer en huishoudens (beide 6%; RIVM, 2019). Als alleen de binnenlandse bronnen in beschouwing worden genomen, dan is de bijdrage van de landbouw 68%.

Stikstof levert tevens een belangrijke bijdrage aan de depositie van zuur; zie [indicator=nl0179]. Zie voor uitgebreide informatie over de beleidsaspecten: [indicator=nl0182].

Export van stikstofverbindingen

De stikstofdepositie in Nederland komt deels uit het buitenland (import). Een deel van de Nederlandse uitstoot komt als vermistende depositie in het buitenland terecht (export). Voor N-depositie afkomstig van ammoniak geldt dat Nederland ca. 4 keer zo veel exporteert als het van het buitenland ontvangt. Voor stikstof afkomstig van stikstofoxiden is de export ook ca. 4 maal zo groot als de import. Om het uitstotende oppervlak gelijk met het ontvangende oppervlak (Nederlands grondgebied) te houden, zijn bij de berekeningen van de import/export-verhouding zeescheepvaart emissies toegekend aan het buitenland.

Referenties

- RIVM, 2019. Auteurs: Hoogerbrugge, R., Geilenkirchen, G.P., den Hollander, H.A., van der Swaluw, E., Visser, S., de Vries, W.J., Wichink Kruit, R.J. [Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland. Rapportage 2019](#). [5] Rapport 2019-0091, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven.
- EMEP, 2019. Auteurs: H. Klein, M. Gauss, A. Nyiri, and S. Tsyro. Norwegian Meteorological Institute. [Transboundary air pollution by main pollutants \(S, N, O3\) and PM in 2017. The Netherlands](#). [6] Data Note 2019, ISSN 1890-0003.

Relevante informatie

- Dossier stikstof op de RIVM website: www.rivm.nl/stikstof [7]
- [indicator=nl1592]
- [indicator=nl2045]
- [indicator=nl0178]
- [indicator=nl0182]
- [indicator=nl0183]
- [indicator=nl0081]
- [indicator=nl0189]
- [indicator=nl0184]
- [indicator=nl0507]
- [indicator=nl0179]
- EU (2001) [Richtlijn 2001/81/EG van het Europees parlement en de raad van 23 oktober 2001 inzake nationale emissieplafonds voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen](#) [8]. Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen No L 309/22.
- EU (2008) [Richtlijn 2008/50/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa](#) [9]. Publicatieblad van de Europese Unie L 152/1
- EU (2015) [Richtlijn 2015/1480 van de Commissie van 28 augustus 2015 tot wijziging van diverse bijlagen bij de Richtlijnen 2004/107/EG en 2008/50/EG van het Europees Parlement](#)

[en de Raad tot vaststelling van de regels betreffende de referentiemethoden, de validatie van gegevens en de locatie van de bemonsteringspunten voor de beoordeling van de luchtkwaliteit](#) [10] (Voor de EER relevante tekst)

- Infomil > [Luchtkwaliteit: regelgeving](#) [11]
- EU > [Informatie over het luchtkwaliteitsbeleid van de Europese Unie](#) [12]
- Infomil > [Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit \(NSL\)](#) [13]
- UN/ECE > [The 1999 Gothenburg Protocol to Abate Acidification, Eutrophication and Ground-level Ozone](#) [14].
- UN/ECE > [De conventie voor het lange afstandstransport van luchtverontreiniging](#) [14]
- RIVM > [Themasite Grootschalige Concentratiekaarten Nederland](#) [15]
- Concentratieingen in Nederland (verschillende meetnetten) > [Luchtmeetnet](#) [16]
- Ministerie van Economische Zaken > [Programmatische Aanpak Stikstof](#) [17].
- [Regiegroep Natura 2000](#) [18].

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Depositie van stikstof in Nederland

Omschrijving

Depositie van stikstof in Nederland op basis van modelberekeningen en uitgesplitst naar bijdragen van gereduceerd stikstof (NH_x) en geoxideerd stikstof (NO_y)

Verantwoordelijk instituut

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Berekeningswijze

Onderdeel van de GCN-berekeningen

Basistabel

Niet van toepassing

Geografisch verdeling

Niet van toepassing

Andere variabelen

Herkomst van de zuurdepositie

Verschijningsfrequentie

Jaarlijks

Achtergrondliteratuur

Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland. Rapportage 2019. (RIVM, 2019; zie bij 'Referenties').

Opmerking

1] De categorie 'Onverklaard' is geen resultaat van de modelberekeningen, maar bestaat uit een jaarlijks wisselende bijtelling op basis van meetgegevens. De depositie uit deze categorie komt deels uit Nederland en deels uit het buitenland.

2] Stikstofverbindingen leveren zowel een bijdrage aan de verzurende depositie als aan de stikstofdepositie.

3] Import/Export verhouding: Om het uitstotende oppervlak gelijk met het ontvangende oppervlak (Nederlands grondgebied) te houden, zijn bij de berekeningen van de import/export-verhouding zeescheepvaart emissies toegekend aan het buitenland.

Betrouwbaarheids codering

C (Schatting, gebaseerd op een groot aantal (accurate) metingen; de representativiteit is grotendeels gewaarborgd).

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2019). [Herkomst stikstofdepositie, 2018](#) [19] (indicator 0507, versie 12 , 15 november 2019). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl050712>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0507>

[2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0507_001g_clo_12_nl.png

[3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0507-001g-clo-12-nl.xlsx>

[4] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0507-001g-clo-12-nl.ods>

[5] <https://www.rivm.nl/publicaties/grootschalige-concentratie-en-depositiekaarten-nederland-rapportage-2019>

[6] https://www.emep.int/publ/reports/2019/Country_Reports/report_NL.pdf

[7] <http://www.rivm.nl/stikstof>

[8] http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=nl&numdoc=32001L0081&model=guichett

[9] <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32008L0050:NL:NOT>

[10] <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1480/oj>

[11] <https://www.infomil.nl/vaste-onderdelen/onderwerpen/lucht-water/luchtkwaliteit/regelgeving/>

[12] <http://ec.europa.eu/environment/air/quality/index.htm>

[13] <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/luchtkwaliteit/overig/instrumenten/monitoren-nsl/>

[14] <https://www.unece.org/env/lrtap/welcome.html>

[15] <http://www.rivm.nl/gcn>

[16] <http://www.luchtmeetnet.nl/>

[17] <http://pas.natura2000.nl/>

[18] <http://www.natura2000.nl/>

[19] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl050712>

